

Il trovatore

GIUSEPPE VERDI

Dijous, 1 d'octubre de 2020 a les 20h

Diumenge, 4 d'octubre de 2020 a les 18h

Òpera en quatre actes

Libret de Salvatore Cammarano i Emanuele Bardare

Un passeig

Ja no menjava, em queien els cabells,
tot el dia tenia els ulls tancats. Però, de matinada,
era al balcó

i algú entre els arbres del carrer em parlava
amb una veu semblant a la veu de la mare,
que dormia en el llit del meu costat.

De sobte vaig deixar d'estar cansada
i vaig baixar al carrer sense les crosses.

Mai no havia pogut caminar així,
vaig sentir que em tornava l'alegria:
la malaltia era una pell suada
que ara deixava caure en el carrer.

No m'havia sentit mai tan lleugera.
Vaig mirar enrere cap al meu balcó,
la barana com una partitura,

i vaig dir adéu al pare i a la mare.

La vida em va elegir pel seu amor.
La mort, també.

Joan Margarit

Joana, 2002

ÒPERA VERSIÓ CONCERT

Temporada 2020-2021

Liceu
Opera
Barcelona

Fitxa artística

Cor del Gran Teatre del Liceu

(Conxita Garcia, *directora*)

Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu

Gustavo Dudamel, *director*

Repartiment

Comte de Luna

Ludovic Tézier

Leonora

Rachel Willis-Sørensen

Azucena

Okka von der Damerau

Manrico

Yusif Eyvazov

Ferrando

Dmitry Belosselskiy

Ines

Mercedes Gancedo

Ruiz

Néstor Losán

Vell zíngar

Miquel Rosales

Missatger

Joan Prados

Amb el suport de

Telefonica

Col·labora

ALMA
Barcelona

Liceu
Opera
Barcelona

Resum argumental

Acte I

El duel

El capità Ferrando explica als seus homes la història de García, germà del Comte Luna, que va ser embuixat per una gitana, condemnada a la foguera. Poc abans de morir, la fetillera hauria demanat venjança a la seva filla, Azucena. Al cap d'un temps, Azucena hauria raptat el fill petit del Comte, de qui s'haurien trobat les restes carbonitzades. Leonora està enamorada del trobador Manrico, que arriba per abraçar-la, després d'haver triomfat en un duel amb Luna.

Acte II

La gitana

En un campament gitano de Biscaia, Azucena es mostra contrariada davant de les flames, evocant terribles records. Llavors, explica al seu fill Manrico la seva veritable història: per error, Azucena hauria matat el seu propi fill llançant-lo al foc. En conseqüència, Manrico seria el germà del seu enemic, el comte de Luna, rival polític i amorós. Un missatger anuncia que Leonora es disposa a ingressar en un convent de monges, creient que el seu amant és mort. El trobador marxa per impedir que Leonora prengui els vots conventuals, cosa que aconsegueix a l'escena següent.

Acte III

El fill de la gitana

Un campament a la vora de Castellor. Luna ha apressat Azucena. Mentrestant, Manrico i Leonora es confessen el seu amor incondicional quan el trobador s'assabenta que la seva mare és presonera del seu rival.

Acte IV

El suplici

Manrico ha estat pres i Leonora es disposa a salvar-lo, donant-se als capricis lascius de Luna. Tanmateix, i sense que el comte ho vegi, Leonora ingereix un verí que la farà morir abans que Luna la posseeixi. Manrico consola Azucena en un calabós. Leonora arriba per dir a Manrico que serà alliberat. El trobador, creient que ella li ha estat infidel, s'indigna, tot i que de seguida constata que la seva enamorada agonitza després d'haver pres el verí per no caure als braços de Luna. Aquest ordena l'execució de Manrico, mentre Leonora mor i Azucena confessa al comte que Manrico era en realitat el seu germà.

MOMENTS MUSICALS

Acte I

Gran ària de Leonora

L'ària ("Tacea la notte placida") i la *cabaletta* ("Di tale amor") de Leonora són dues pàgines de gran lluïment, per la riquesa de l'escriptura vocal amb què Verdi les concep, així com original en el tractament de l'orquestració i el ritme.

Acte II

La mare verdiana: Azucena

L'ària d'Azucena "Stride la vampa", en dues estrofes separades per un lamentívol plany de l'oboè i el clarinet, és una pàgina tètrica, en Mi menor, i en què el cant de la mezzosoprano sembla allunyat de la realitat per endinsar-se en els records més abjectes de la seva memòria.

Acte III

Manrico vol salvar la seva mare

"Di quella pira" és la *cabaletta* conclusiva de l'acte, un dels números més abrandats escrits per Verdi i destinats a la corda del tenor.

Acte IV

Verdi i l'estereofonia

Verdi crea un extraordinari efecte sonor tripartit: en escena, Leonora, sent com canta Manrico des de les masmorres, demanant a la seva estimada que no l'oblidi. Leonora es desespera, mentre un cor invisible canta un "Miserere".

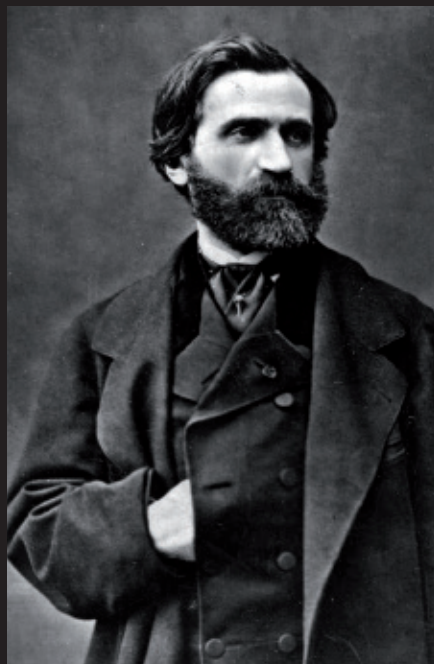
Liceu
Opera
Barcelona

Compositor. Giuseppe Verdi (1813-1901) és el màxim exponent de l'òpera italiana de la segona meitat del segle XIX. *Il trovatore* s'emmarca en el context de la coneguda com a "trilogia popular", iniciada amb *Rigoletto* (1851) i culminada amb *La traviata* (1853). Es tracta d'un títol en què la llum i la tenebra es donen la mà en el context d'un episodi històric que serveix de marc per a una història de passions i odis, de càstigs i de venjances, amb un llenguatge musical apassionat i arrauxat.

Llibret i llibretista. *Il trovatore* té un llibret de Salvatore Cammarano (1801-1852), que va adaptar per a l'òpera l'obra teatral *El trovador* del dramaturg espanyol Antonio Gutiérrez (1813-1884). Es tracta d'una peça teatral en cinc actes o jornades (que Cammarano va reduir a quatre) basada en l'episodi que va enfrontar el comte d'Urgell amb Ferran d'Antequera i l d'Aragó als voltants de 1413, com a conseqüència del Compromís de Casp.

Estrena. La primera representació d'*Il trovatore* va tenir lloc al Teatre Apollo de Roma el 19 de gener de 1853, amb un èxit rotund i inqüestionable, lluny dels dubtes que havia desvetllat *Rigoletto* –amb la pressió de la censura- o de l'escàndol que despertaria *La traviata* pel tractament argumental, centrat en una prostituta. Amb *Il trovatore*, Verdi tornava a un drama "de capa i espasa", tot i que a ningú se li va escapar el caràcter llòbrec i truculent que envolta la història de la gitana Azucena.

Estrena al Liceu. *Il trovatore* va arribar a Catalunya poc més d'un any després de l'estrena romana: el 20 de maig de 1854 es presentava per primera vegada al Gran Teatre del Liceu, davant d'un públic que ja coneixia prou bé gran part de la trajectòria anterior de Verdi i que el tenia com un dels seus compositors predilectes.

Giusepper Verdi

**AMB
EL TELÓ
ABAIXAT**

Liceu
Opera
Barcelona

Estrenes

Estrena absoluta: 19/01/1853 al Teatro Apollo de Roma

Estrena a Barcelona: 20 /05/1854 al Gran Teatre del Liceu

Darrera representació al Liceu: 29/07/2017

Total de representacions al Liceu: 284

Durada

Acte I

30 min

Acte II

40 min

Pausa

30 min

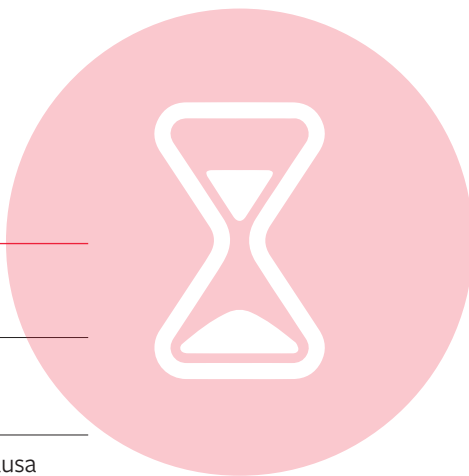
Acte III

20 min

Acte IV

45 min

Durada aproximada: 2 h i 45 min

Dipòsit Legal: B 13803-2020

Liceu
Opera
Barcelona

**LA MÚSICA
INSPIRA
A LOS LÍDERES
A CONSTRUIR
UN MUNDO MEJOR**

FUNDACIÓN
GUSTAVO
DUDAMEL

WWW.FUNDACIONDUDAMEL.ORG